

ترکیب بندی فضاهای شهری با رعایت اصول پدافند غیرعامل در شهرسازی با استفاده از الگوی کاربری بنا نمونه موردی مجموعه مذهبی فرهنگی امامزادگان جعفر و محمد دامغان

سعید حیدری^{۱*}، عبدالحسین ناصری^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، معاون شهرداری دامغان Sheidari1395@gmail.com

۲- عضو هیئت علمی و مدیر گروه ارشد معماری دانشگاه آزاد دامغان Naseri1394@yahoo.com

چکیده

پدافند غیرعامل شهر جزئی از دستورالعمل اجرایی با هدف تداوم فعالیتهای ضروری شهر و شهروندان و نیز افزایش میزان پایداری، ایمنی، امنیت، قدرت مقابله با تهدیدات و اقدامات نظامی دشمن با به کارگیری ظرفیتهای مدیریت شهری، مردم و فرمانده دفاع غیر نظامی شهر میباشد. هدف از نگارش این مقاله که تحت عنوان ترکیب بندی فضاهای شهری با رعایت اصول پدافند غیرعامل در شهرسازی با استفاده از الگوی کاربری بنا نمونه موردی مجموعه مذهبی فرهنگی امامزادگان جعفر و محمد دامغان، ایمنی، امنیت، قدرت مقابله با تهدیدات در مواقع لازم در هسته مرکزی شهر دامغان می باشد که این مجموعه در اکثر مواقع دارای بیشترین جمعیت برای برگزاری مراسمات مختلف می باشد می توان یک مجموعه فرهنگی با جداره ای انعطاف پذیر در زیر این فضا احداث نمود که در شرایط عادی مجموعه فرهنگی در نظرگرفت و در شرایط بحران و تهدید افراد این مجموعه و ساکنان همجوار از این فضا استفاده کنند. واز آنجایی که شهر دامغان دارای بادهای تندهای و سیلابهای فراوان است خطر جاری شدن سیلاب نیز می تواند بعنوان یک تهدید طبیعی محسوب گردد و مجموعه هایی با کاربری پدافند در قلب شهر وجود ندارد چنین مرکزی با کاربری و هدف پدافند بسیار ضروری حس می شود. نوع پژوهش مورد نظر در این تحقیق تحلیلی توصیفی می باشد، باشد که نتیجه این تحقیق موثر و کارآمد باشد.

واژه های کلیدی: ترکیب بندی فضاهای شهری، پدافند غیرعامل، الگوی کاربری بنا، مجموعه مذهبی فرهنگی امامزادگان جعفر و محمد دامغان

۱- مقدمه

ایمنی و امنیت همواره از دغدغه های اصلی انسان محسوب می شده است. لذا آدمی همواره به دنبال یافتن شیوه هایی برای کاهش اثرات عوامل تهدیدکننده ایمنی و امنیت خود بوده است. آسیب پذیری اصولاً میزان خسارت ها و صدمه های ناشی از عوامل و پدیده های بالقوه و بالفعل خسارت زا است. در این زمینه، بشر روش هایی را برای آمادگی در دفاع از خویش، جستجو نموده است. به طور کلی می توان گفت موضوع پدافند غیرعامل قدمتی به اندازه ی تاریخ زندگی بشر دارد. انسان های اولیه برای در امان ماندن از تهاجم حیوانات وحشی و دیگر دشمنان خود و همچنین برای کاستن از نگرانی ها به غارها، بالای درختان و دیگر مأمن های طبیعی پناه می بردند. با شکل گیری تمدن های اولیه در جهان که با وقوع جنگ همراه بود، انسان ها اصول اولیه ی پدافند غیرعامل را به صورت جوشن و سپر برای حفاظت انفرادی و برج، بارو، قلاع محکم و مرتفع برای تأمین امنیت گروهی به صورت گسترده ای رواج دادند. وجود خندق در اطراف شهرها و ایجاد دروازه های مستحکم برای پیشگیری از حملات غافلگیرانه ی دشمن در تمام نقاط جهان امری رایج بود. پدافند غیرعامل به عنوان راهبردی پیشگیرانه مطرح است.